

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 97/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Aliana s.r.o.**, Roháčová 145/14, Praha, Česká republika, IČO 24 257 621, zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Chmurom, Vrátna 13, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 31K/30/2023 zo 16. októbra 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. novembra 2024 a doplnenou podaním doručeným 16. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením mestského súdu sp. zn. 31K/30/2023 zo 16. októbra 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil, vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom. Zároveň navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia mestského súdu podľa § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľka si v konkurze vedenom na majetok úpadcu OC PEREŠ s.r.o., IČO 50 522 108 (ďalej len „úpadca“), uplatnila pohľadávku 458,61 eur. Konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený uznesením č. k. 31K/30/2023-534 z 5. júna

2024 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 112/2024. Dňa 24. júla 2024 sťažovateľka elektronicky doručila prihlášku pohľadávky ustanovenému správcovi, ktorý pri jej preskúmaní dospel k záveru, že prihláška nebola podaná oprávnenou osobou v súlade s § 28 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“). Bol toho názoru, že plnomocenstvo udelené právnenému zástupcovi sťažovateľky ako veriteľky neobsahovalo zákonom predpísané náležitosti, a tak nebola splnená zákonná podmienka prihlásenia pohľadávky prostredníctvom oprávnenej osoby. Mestský súd, stotožniac sa s názorom správcu, uznesením zo 6. augusta 2024 rozhodol, že na podanie sťažovateľky sa ako na prihlášku neprihliada.

3. Prvá schôdza veriteľov sa uskutočnila 4. októbra 2024 a sťažovateľka sa na nej zúčastnila s počtom priznaných hlasov 0. Po skončení hlasovania sťažovateľka (a ďalší veritelia) vzniesla námietku proti všetkým prijatým uzneseniam, a to z dôvodu porušenia § 35 ods. 4 ZKR. Tvrdila, že správca jej v rozpore so ZKR nepriznal hlasovacie práva napriek tomu, že podľa informácií uvedených v registri úpadcov je jej pohľadávka zistená v plnom rozsahu 1. októbra 2024. Považovala prihlášku pohľadávky za riadne podanú v základnej prihlasovacej lehote a upriamila pozornosť na to, že v zmysle čl. 55 ods. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (ďalej len „nariadenie“) jej do dňa konania prvej schôdzy veriteľov neuplynula lehota na prihlasovanie pohľadávok, pretože do tohto dňa nebola zverejnená výzva zahraničným veriteľom na prihlasovanie pohľadávok, pričom sťažovateľka nebola správcom ani individuálne notifikovaná o vyhlásení konkurzu, tak ako to vyplýva z čl. 54 nariadenia.

4. Mestský súd napadnutým uznesením zamietol návrh sťažovateľky na zrušenie uznesení schôdzy veriteľov, ktoré boli prijaté 4. októbra 2024. Z obsahu spisu podľa jeho názoru jednoznačne vyplynulo, že sťažovateľka mala vedomosť o prebiehajúcom konkurznom konaní, o jeho začatí i o lehotách určených na prihlasovanie pohľadávok, pričom bola zastúpená právnym zástupcom a realizovala viacero procesných úkonov s cieľom vstúpiť do konkurzného konania na strane navrhovateľa (bližšie pozri bod 23 napadnutého uznesenia). Sťažovateľke bolo prostredníctvom právneho zástupcu doručené i samotné uznesenie, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka. O jej vedomosti o vyhlásení konkurzu svedčí i skutočnosť, že už 24. júla 2024 podala prihlášku pohľadávky správcovi, o ktorej bolo neskôr rozhodnuté, že sa na ňu neprihliada. S ohľadom na uvedené mestský súd konštatoval, že sťažovateľka doručením uznesenia o vyhlásení konkurzu z 5. júna 2024 nadobudla vedomosť o vyhlásení konkurzu a bola poučená o lehote na prihlasovanie pohľadávok, čím došlo k naplneniu predpokladov ustanovených nariadením. Ďalej mestský súd považoval za preukázané, že sťažovateľka doručila správcovi prihlášku pohľadávky 18. septembra 2024. K vyhláseniu konkurzu došlo 12. júna 2024, pričom posledný deň základnej lehoty na prihlasovanie pohľadávok pripadol na 29. júl 2024. Sťažovateľka si neprihlásila svoju pohľadávku v základnej lehote na prihlasovanie pohľadávok podľa § 28 ods. 2 ZKR, a teda nebola oprávnená hlasovať na prvej schôdzi veriteľov a ani byť volená do veriteľského výboru.

II. Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že mestský súd pri svojom rozhodovaní vychádzal iba z tvrdení správcu, ktoré si osvojil bez dôsledného preskúmania a nezohľadnil nariadenie a ustálenú rozhodovaciu prax súdnych autorít. Odôvodnenie napadnutého uznesenia považuje za nepresvedčivé a nepreskúmateľné.

6. V rámci svojej argumentácie sťažovateľka tvrdí, že pohľadávku proti úpadcovi si uplatnila prihláškou doručenu správcovi 18. septembra 2024 prostredníctvom na to určeného formulára. Trvá na tom, že správca si nespĺnil svoju povinnosť v zmysle čl. 54 nariadenia, a to bezodkladne individuálne informovať o vyhlásení konkurzu známym zahraničným veriteľom dlžníka individuálnym zaslaním štandardného formulára. Sťažovateľka nebola takto informovaná a ani v Obchodnom vestníku nebola zverejnená výzva zahraničným veriteľom. Je presvedčená, že prihlášku podala v základnej prihlasovacej lehote. Do dňa konania prvej schôdze veriteľov neuplynula lehota na prihlasovanie pohľadávok, keďže do uvedeného dňa nebola zverejnená výzva zahraničným veriteľom na prihlasovanie pohľadávok a nebola správcom ani individuálne notifikovaná o vyhlásení konkurzu.

7. Sťažovateľka je presvedčená, že základná lehota na prihlasovanie pohľadávok podľa ZKR neuplynie bez ďalšieho pri zahraničných veriteľoch uplynutím 45 dní od vyhlásenia konkurzu z dôvodu nesplnenia si informačnej povinnosti správcu, vzhľadom na čo nedošlo ani v posudzovanej veci k jej skončeniu. Mestský súd však rezignoval na dodržiavanie informačnej povinnosti správcu a práv zahraničných veriteľov a sťažovateľkinu pohľadávku považoval za prihlásenú oneskorene. Posúdenie mestským súdom považuje za neakceptovateľné, keď v rozpore s explicitným znením nariadenia svojvoľne dospel k záveru o relevancii skutočnej vedomosti zahraničného veriteľa o vyhlásení konkurzu. Akceptovaním takéhoto výkladu by stratili opodstatnenie viaceré legislatívou stanovené momenty, od ktorých sa počítajú zákonné lehoty. Sťažovateľke do dňa konania prvej schôdze veriteľov neuplynula lehota na prihlasovanie pohľadávok, pretože do uvedeného dňa (ani dosiaľ) správca nespĺnil informačnú povinnosť a právne konformným spôsobom neinformoval o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku. Záver o neskorom prihlásení pohľadávky je nesprávny a prihlášku je nutné považovať za prihlásenú riadne a včas v základnej prihlasovacej lehote. Dôsledkom postupu mestského súdu je stav, že sťažovateľka nemôže hlasovať na schôdzach veriteľov alebo byť členkou veriteľských orgánov.

8. Čl. 55 nariadenia je hmotnoprávnou normou európskeho práva, ktorá má prednosť pred prípadnou odchylnou vnútroštátnou úpravou jednotlivých členských štátov. Predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla stanoveného v čl. 7 ods. 2 písm. h) nariadenia, podľa ktorého právo členského štátu, v ktorom sa začalo insolvenčné konanie, stanoví aj pravidlá prihlasovania pohľadávok. Čl. 55 nariadenia tak nahrádza vnútroštátne pravidlá prihlasovania pohľadávok, čo znamená, že právo jednotlivých členských štátov stanovujúce prihlasovanie pohľadávok sa použije len v rozsahu, v ktorom pravidlá prihlasovania nestanovuje nariadenie, a súčasne v rozsahu, ktorý neodporuje dikcii nariadenia.

9. Sťažovateľka poukázala tiež na to, že jedným z primárnych cieľov unifikovanej európskej právnej úpravy je predchádzať prílišnému formalistickému a byrokratickému postupu

pri insolvenčných konaniach vo vzťahu k zahraničným veriteľom. S ohľadom na to, ako aj na obsah jej prihlášky doručenej správcovi 24. júla 2024 možno nad rámec prijať záver, že mohla byť preukázateľne toho názoru, že si pohľadávku uplatnila v súlade so všetkými zákonnými požiadavkami. V zmysle nariadenia akýkoľvek nedostatok splnomocnenia, resp. nepripojenie plnomocnenstva, nie je spájaný so sankciou neprihliadania na prihlášku podanú prostredníctvom splnomocnenej osoby v mene veriteľa. Neprihliadanie na podanie zahraničného veriteľa, ktoré spĺňa minimálne požiadavky podľa nariadenia, je možné s ohľadom na rozhodovaciu prax súdnych autorít vyhodnotiť ako nedôvodné, formalistické a neprípustné. Sťažovateľka zdôraznila, že mestský súd rozhodol iným spôsobom v obdobnom prípade (uznesenie mestského súdu sp. zn. 87R/3/2023 z 13. decembra 2023), keď zahraničný veriteľ uskutočnil prihlásenie pohľadávok na Slovensku do reštrukturalizačného konania, ktoré neobsahovali plnú moc pre advokáta. Mestský súd vzhľadom na status zahraničného veriteľa posudzoval predmetné vyhlášky podľa nariadenia, a nie podľa ustanovení ZKR, pričom samotné nariadenie nespája nepripojenie splnomocnenia so sankciou neprihliadania na prihlášku. Mestský súd v dotknutom rozhodnutí prijal záver, že na takéto podania sa prihliada ako na prihlášky.

10. Návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia sťažovateľka odôvodnila tým, že nemôže v plnej miere uplatňovať svoje práva a že trojčlenný veriteľský výbor 4. októbra 2024 už začal vykonávať svoju funkciu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľky napadnutým uznesením mestského súdu, ktorým došlo k zamietnutiu návrhu sťažovateľky na zrušenie uznesení schôdze veriteľov. Sťažovateľka sa nestotožňuje s právnym záverom mestského súdu ani s dôvodmi, ktoré uviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia tvrdiac, že nezohľadnil právnu úpravu vyplývajúcu z nariadenia, ktoré má prednosť pred vnútroštátnou právnou úpravou.

12. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

13. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

14. V prípade zahraničného veriteľa, ktorým bola v prejednávanej veci i sťažovateľka, sa na konkurzné konanie vzťahuje prednostne právna úprava nariadenia. Z relevantných častí

nariadenia vyplýva, že je mimoriadne dôležité, aby zahraniční veritelia boli informovaní a využívali štandardné formuláre, čo má uľahčiť prihlasovanie pohľadávok. Riešenie dôsledkov neúplného vyplnenia štandardných formulárov by malo riešiť vnútroštátne právo (bod 64 tzv. recitálu nariadenia). Nariadenie zároveň stanovuje rozhodné právo tak, že insolvenčné konania a ich účinky sa riadia právom členského štátu, na ktorého území sa toto konanie začalo, pokiaľ v nariadení nie je stanovené inak, pričom toto pravidlo sa vzťahuje aj na pravidlá prihlasovania, overovania a schvaľovania pohľadávok (pozri čl. 7 ods. 1 a 2 nariadenia). Z uvedenej záväznej právnej úpravy nariadenia, ktorá má prednosť pred aplikáciou vnútroštátnej právnej úpravy vo forme zákona, vyplýva, že aplikácia vnútroštátnych predpisov, ktoré upravujú a dopĺňajú právnu úpravu nariadenia, nie je vylúčená. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené považuje za vhodné poukázať na právnu úpravu relevantnú v danej veci:

15. Podľa čl. 54 ods. 1 nariadenia hneď po začatí insolvenčného konania v členskom štáte súd tohto štátu s príslušnou právomocou alebo správca vymenovaný týmto súdom okamžite informuje známych zahraničných veriteľov.

16. Podľa čl. 54 ods. 2 nariadenia súčasťou informácie uvedenej v odseku 1, poskytnutej prostredníctvom individuálneho oznamu, sú časové lehoty, pokuty stanovené v súvislosti s týmito časovými lehotami, označenie orgánu alebo úradu oprávneného prijímať prihlášky pohľadávok a všetky iné stanovené opatrenia. V tomto ozname sa musí uviesť aj to, či veritelia, ktorých pohľadávky sú prednostné alebo kryté vecným právom, musia svoje pohľadávky prihlasovať. K oznamu sa pripojí aj kópia štandardného formulára prihlášky pohľadávok uvedeného v článku 55 alebo informácie, kde je takýto formulár k dispozícii.

17. Podľa čl. 54 ods. 3 nariadenia informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 sa poskytujú prostredníctvom štandardného formulára, ktorý sa ustanoví v súlade s článkom 88. Formulár sa uverejní na Európskom portáli elektronickej justície a má názov „Oznam o insolvenčnom konaní“, pričom tento názov je uvedený vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Únie. Formulár sa zasiela v úradnom jazyku štátu, v ktorom sa konanie začalo, alebo ak je v danom členskom štáte viacero úradných jazykov, v úradnom jazyku alebo v jednom z úradných jazykov miesta, v ktorom sa začalo insolvenčné konanie, alebo v inom jazyku, ktorý daný štát uviedol ako ním akceptovateľný v súlade s čl. 55 ods. 5 nariadenia, a to za predpokladu, že tomuto jazyku budú zahraniční veritelia lepšie rozumieť.

18. Podľa čl. 55 ods. 6 nariadenia sa pohľadávky prihlasujú v lehote, ktorú stanovuje právo štátu, v ktorom sa začalo konanie. V prípade zahraničného veriteľa nesmie byť táto lehota kratšia ako 30 dní od uverejnenia oznamu o začatí insolvenčného konania v insolvenčnom registri štátu, v ktorom sa začalo konanie. Ak členský štát uplatňuje článok 24 ods. 4, nesmie byť táto lehota kratšia ako 30 dní od informovania veriteľa podľa článku 54.

19. Podľa § 23 ods. 1 ZKR vyhlásením konkurzu sa začína konkurz. Konkurz sa považuje za vyhlásený zverejnením uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku. Vyhlásením konkurzu sa dlžník stáva úpadcom.

20. Podľa § 28 ods. 2 ZKR prihláška sa podáva u správcu elektronickejšť prostredníctvom na to určeného elektronickejšť formulára do elektronickejšť schránky správcu a musí byť autorizovaná. Ak ide o zahraničného veriteľa podľa osobitného predpisu, prihláška sa podáva u správcu

elektronicky prostredníctvom na to určeného formulára podľa osobitného predpisu. Prihláška musí byť správcovi doručená v základnej prihlasovacej lehote do 45 dní od vyhlásenia konkurzu...

21. V zmysle § 199 ods. 1, 4 a 9 ZKR sa uznesenia a iné písomnosti súdu v konaniach podľa tohto zákona doručujú ich zverejnením v Obchodnom vestníku. Za začiatok plynutia lehoty na prihlásenie pohľadávok do konkurzu sa považuje nasledujúci deň po zverejnení uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku.

22. Pred tým, než ústavný súd pristúpi k preskúmaniu napadnutého uznesenia, považuje za potrebné ozrejmiť, že časť námietok sťažovateľky sa vzťahuje na určenie momentu prihlásenia pohľadávky, ktorú sťažovateľka odvádza od 24. júla 2024 a považuje ju tak za podanú v základnej lehote na prihlásenie pohľadávok. Ústavný súd už však posudzoval ústavnú udržateľnosť uznesenia mestského súdu sp. zn. 31K/30/2023 zo 6. augusta 2024, ktorým bolo určené, že sa neprihliada na podanie sťažovateľky doručené správcovi 24. júla 2024, ktorým si uplatnila pohľadávku. Uznesením sp. zn. II. ÚS 486/2024 z 9. októbra 2024 odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky s tým, že postup konajúceho súdu bol v súlade s právnou úpravou vzťahujúcou sa na posúdenie otázky platnosti predloženého plnomocenstva pri prihlasovaní pohľadávky zahraničného veriteľa, pričom tento postup sa náležite zhmotnil v odôvodnení uznesenia, ktoré ústavný súd nevyhodnotil ani ako arbitrárne, ani za zjavne neodôvodnené. Nevidí dôvod na to, aby pri preskúmaní napadnutého uznesenia opätovne posudzoval a prehodnocoval už raz prijatý záver o ústavnej udržateľnosti rozhodnutia mestského súdu o neprihliadnutí na túto prihlášku. Preto sa námietkami vzťahujúcimi sa na toto podanie (bod 9 tohto uznesenia) osobitne nezaoberal a v ďalšej časti tohto uznesenia sa venuje aktuálnej ústavnej sťažnosti, zohľadňujúc tento záver.

23. V súvislosti s posudzovaním napadnutého uznesenia ústavný súd pripomína, že v rámci svojej rozhodovacej činnosti musí mať na zreteli, že podstatou rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je posúdenie ústavnej akceptovateľnosti napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu, prípadne iného orgánu verejnej moci, a nie posudzovanie jeho právnej perfektnosti ani jeho prípadné „vylepšovanie“ (m. m. IV. ÚS 325/08, IV. ÚS 218/2010). Poslaním ústavného súdu nie je kontrola súdnej činnosti vo všetkých smeroch a aspektoch a skúmanie akejkoľvek možnej nezákonnosti alebo procesného pochybenia, či dokonca zrejmej nesprávnosti, ktoré sa v individuálnom konaní pred všeobecnými súdmi prípadne vyskytnú, ale výlučne posudzovanie konformity aktu aplikácie práva (v posudzovanej veci súdneho rozhodnutia) s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou. Ústavný súd teda nepredstavuje opravnú inštanciu všeobecných súdov (I. ÚS 31/05), a preto zásadne nemôže meritórne preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, pri ktorých vydaní súdy rešpektovali požiadavky vyplývajúce z obsahu základných práv ustanovených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, v zmysle už citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu svojím vlastným názorom iba v prípade, ak by tento bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. Inými slovami, úlohou ústavného súdu nie je preskúmať, ktorá z viacerých do úvahy prichádzajúcich interpretačných alternatív je správna, pretože jeho poslanie sa obmedzuje výlučne na posúdenie ústavnej udržateľnosti napadnutého rozhodnutia cez prizmu posúdenia porušenia základného práva a slobody, t. j. či rozhodnutie súdu alebo iného orgánu verejnej moci nevykazuje znaky svojvôle, arbitrárnosti a či je náležite odôvodnené (porov. napr. IV. ÚS 145/2022).

24. Sťažovateľka je zahraničná veriteľka a z tohto dôvodu sa na prihlasovanie jej pohľadávok do konkurzného konania vzťahuje nariadenie o insolvenčnom konaní. Ako už bolo načrtnuté, cieľom nariadenia o insolvenčnom konaní je zefektívnenie vedenia insolvenčných konaní s cezhraničným prvkom. Jedným zo spôsobov na dosiahnutie tohto cieľa je zjednodušenie procesu prihlasovania pohľadávok zahraničných veriteľov do insolvenčného konania. Vnútroštátne právo každého členského štátu stanovuje iné pravidlá pre prihlasovanie pohľadávok do insolvenčného konania, čo môže byť pre zahraničných veriteľov neprehľadné a môže im v dôsledku jazykovej bariéry spôsobovať ťažkosti pri prihlasovaní pohľadávok. Cieľom ustanovení nariadenia o insolvenčnom konaní týkajúcich sa prihlasovania pohľadávok je zjednodušiť proces prihlasovania pohľadávok pre zahraničných veriteľov v záujme dosiahnutia právnej istoty v prospech týchto veriteľov a zníženia nákladov súvisiacich s prihlasovaním pohľadávok do insolvenčného konania. Dôležité je uviesť i to, že zahraniční veritelia si môžu svoje pohľadávky prihlasovať nielen podľa čl. 55 nariadenia, ale aj podľa práva štátu, v ktorom sa začalo insolvenčné konanie. Môžu si teda vybrať, či podajú prihlášku podľa *lex fori concursus* (podľa práva štátu, v ktorom sa začalo insolvenčné konanie), ktorým je v našich podmienkach slovenský právny poriadok (teda podľa ZKR), alebo podľa nariadenia.

25. Právo zahraničných veriteľov prihlásiť svoje pohľadávky do insolvenčného konania podľa čl. 53 nariadenia koreluje s povinnosťou súdu alebo správcu informovať zahraničných veriteľov o začatí insolvenčného konania. Bez jej splnenia by sa zahraniční veritelia len veľmi ťažko (ak vôbec) dozvedeli o začatí insolvenčného konania. Využívanie štandardného formulára na informovanie známych zahraničných veriteľov o začatí insolvenčného konania (čl. 54 ods. 3 nariadenia), ako aj štandardného formulára prihlášky pohľadávok zahraničného veriteľa (čl. 55 ods. 1 nariadenia) dostupných vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Únie by malo veriteľom uľahčiť prihlasovanie pohľadávok do insolvenčných konaní, ktoré sa začali v inom členskom štáte (porov. *Ikrényi, I.* Nariadenie o insolvenčnom konaní. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 643 a nasl.).

26. V prejednávanej veci niet sporu o tom, že správca neinformoval sťažovateľku o začatí insolvenčného konania prostredníctvom štandardného formulára v zmysle už uvedených článkov nariadenia. Tento formálny nedostatok však ústavný súd nehodnotí ako taký, ktorý by v okolnostiach danej veci spôsobil zásah do práv sťažovateľky. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že pre mestský súd bolo podstatné, že sťažovateľka sa o vyhlásení konkurzu preukázateľne dozvedela a realizovala svoje procesné oprávnenia, v dôsledku čoho sa naplnil účel nariadenia. Uvedené preukazujú viaceré skutočnosti. Samotná sťažovateľka dvomi návrhmi požiadala mestský súd o svoj vstup do konania na strane navrhovateľa, ktorý jej bol povolený uznesením zo 14. marca 2024, a teda v podstate od počiatku figuruje v prebiehajúcom konkurznom konaní ako navrhovateľka (I). V čase realizovaných procesných úkonov bola právne zastúpená advokátom (II), ktorý je zapísaný v zozname správcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, a prostredníctvom neho bolo sťažovateľke individuálne doručené aj uznesenie z 5. júna 2024, ktorým súd vyhlásil konkurz na majetok dlžníka (III). Najneskôr na základe tohto uznesenia sa sťažovateľke dostali všetky informácie týkajúce sa vyhláseného konkurzu, ktoré vyžaduje nariadenie, vrátane lehoty stanovenej na prihlásenie pohľadávok (IV), a to bez ohľadu na to, že k tomu nedošlo postupom (presnejšie formou) podľa nariadenia, ale postupom podľa vnútroštátneho práva. Sťažovateľka v podstate ani nespochybnila záver, že bola oboznámená s vyhlásením

konkurzu 5. júna 2024. V tomto kontexte nie je bez významu skutočnosť, že 24. júla 2024, teda v základnej lehote na prihlasovanie pohľadávok, podala prihlášku pohľadávky správcovi (V).

27. Podstata problému vo veci sťažovateľky tkvie v tom, že na (v poradí prvú) prihlášku pohľadávky sa neprihliadalo z dôvodu jej vadnosti zapríčinennej sťažovateľkou (bližšie pozri uznesenie sp. zn. II. ÚS 486/2024) a v poradí druhá prihláška sťažovateľky bola doručená správcovi 18. septembra 2024, teda oneskorene. Sankciou za to, že sťažovateľka neprihlásila svoju pohľadávku včas, nie je neprihliadnutie na prihlášku, ale to, že sťažovateľka nemôže vykonávať hlasovacie právo a ďalšie práva spojené s prihlásenou pohľadávkou. Tento následok sa sťažovateľka celkom zjavne snaží zhojiť prostredníctvom námietky o tom, že si správca nesplnil informačnú povinnosť podľa nariadenia, a preto jej ešte neuplynula lehota na prihlásenie pohľadávky. Informačná povinnosť súdu alebo správcu však nemôže byť vykladaná *ad absurdum* a zneužívaná na ospravedlnenie pochybenia samotného zahraničného veriteľa.

28. Zaslanie individuálneho oznámenia vo forme stanovenej nariadením je síce žiaduce, avšak v okolnostiach danej veci úlohu o individuálnom informovaní sťažovateľky ako zahraničnej veriteľky vrátane jej poučenia splnil súd, resp. správca prostredníctvom vnútroštátneho práva. Cieľom nariadenia celkom zjavne nebolo, aby sa liplo na formálnosti, ale to, aby sa zahraniční veritelia dozvedeli o konkrétnom insolvenčnom konaní a boli poučení o možnosti realizácie ich procesných práv v ňom, o splnení čoho v prejednávanej veci niet žiadnej pochybnosti.

29. Už uvedené umožňuje ústavnému súdu konštatovať, že v dôvodoch napadnutého uznesenia niet takej skutočnosti, ktorá by signalizovala svojvoľný postup mestského súdu nemajúci oporu v právnej úprave relevantnej v danej veci. Rozhodnutie mestského súdu obsahuje zhrnutie skutkového stavu veci, ako aj zrozumiteľnú interpretáciu relevantných ustanovení ZKR a nariadenia týkajúcich sa posudzovania návrhu sťažovateľky na zrušenie uznesení prijatých na schôdzi veriteľov v kontexte dôvodov zakladajúcich podľa názoru sťažovateľky opodstatnenosť jej návrhu, s ktorou korešponduje logické odôvodnenie rozhodnutia prezentované v rámci právnych úvah konajúceho súdu. Tieto právne závery, z ktorých vyplýva uprednostnenie materiálneho prístupu k nastolenej otázke, ústavný súd kvalifikuje ako dostačujúce a racionálne, nepopierajúce zmysel a podstatu použitej právnej úpravy, a ako také sú dostatočnou oporou pre výrok prijatého rozhodnutia, čo svedčí o jeho ústavnej konformite.

30. Napadnuté uznesenie tak nesignalizuje takú príčinnú súvislosť medzi jeho obsahom a namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Uvedený záver sa vzťahuje aj na namietané porušenie základného práva sťažovateľky vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny.

31. Pokiaľ sťažovateľka porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy odvíja od porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k záveru o ich porušení, je logické, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (porov. I. ÚS 427/2024).

32. Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri jej predbežnom prerokovaní z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

33. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal a ani osobitným výrokom nerozhodol o jej návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia mestského súdu (porov. napr. I. ÚS 484/2024).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu